

Nom de la llicenciatura (es):

Documentació
(Complements de formació, itinerari de campus)

Curs:

2000-2001

Denominació oficial de l'assignatura:

Biblioteconomia (la transmissió del coneixement al llarg de la història)

Codi:

27192

Nombre de crèdits (teoria + pràctica):

4'5 (3 teòrics + 1'5 pràctics)

Semestre:

1r semestre

Professor (s) responsables):

Alfons González

Objectius

- Identificar l'objecte d'estudi de la biblioteconomia
- Destacar els vincles de la biblioteconomia amb disciplines científiques afins.
- Comprendre com evolucionà la gestió del coneixement des de l'antiguitat fins a l'actualitat
- Comprendre la significació de les principals tipologies d'unitats d'informació i la seva funció social.

Temari

I. Introducció

Els estadis evolutius en els sistemes d'emmagatzematge i difusió de la informació. La dimensió social al llarg de la història de les unitats d'informació. Trets diferencials de les principals unitats d'informació

II. La història del llibre i de les unitats d'informació

1. Història del llibre

El llibre des de l'antiguitat fins a l'Edat Mitjana. Canvis en el món del llibre després de la invenció de la impremta. L'extensió social del llibre i la lectura. Les primeres publicacions periòdiques. El llibre i la revolució industrial. El segle XX: nous materials i nous soports en la transmissió de la informació. El document digital.

2. Història de les unitats d'informació

Biblioteques i arxius en el món antic. La biblioteca medieval: la significació sociocultural de la biblioteca monàstica. L'humanisme i les biblioteques. Les primeres biblioteques reials: origen de les biblioteques nacionals. Bibliofília i biblioteques privades. Els arxius i la il·lustració. El segle XIX i el naixement de la biblioteca pública. Biblioteques especialitzades i centres de documentació. Internet: cap a la biblioteca virtual.

III. La biblioteconomia com a ciència

3. De les primeres reflexions teòriques fins al naixement de la ciència de la biblioteca

Objectius de la biblioteca en l'antiguitat i l'Edat Mitjana. Les aportacions de Bacon, Naudé i Leibniz. La Il·lustració: les biblioteques al servei del progrés humà. La formació del bibliotecari. La *Ciència de la biblioteca* de Martin Schrettinger: polèmiques a l'entorn del caràcter científic de la biblioteconomia. Les aportacions de Dewey, Otlet i Ranganathan.

4. Consolidació de la biblioteconomia al segle XX

Naixement d'associacions professionals de caràcter nacional i internacional: Les aportacions de la UNESCO. Per un accés universal a la informació. Les concepcions europea i anglosaxona de la biblioteconomia. Llegat socialista dels serveis bibliotecaris. Institucionalització de l'ensenyament de la biblioteconomia.

IV. Biblioteconomia i ciències afins

5. Delimitació de l'àmbit d'estudi de la biblioteconomia

Precisions terminològiques. Bibliologia, Bibliotecologia, Bibliotecografia. Biblioteconomia i Bibliografia. Biblioteconomia i Documentació. Biblioteconomia i Ciències de la Informació

6. La Documentació: culminació de les ciències del llibre

Otlet, La Fontaine i l'Institut Internacional de Bibliografia. El Tractat de Documentació. Consolidació de la documentació. El sector de la Informació i la Documentació en l'actualitat: formació, associacions, actuacions polítiques i producció científica.

V. Sistemes bibliotecaris

El sistema bibliotecari espanyol. El sistema bibliotecari de Catalunya. Biblioteca pública i lectura pública.

Avaluació

Examen final

Bibliografia

ABADAL, Ernest (1994). *La documentación en España*. Madrid: CINDOC-FESABID, 1994. 200 p.

CARRIÓN GÚTIEZ, Manuel (1993). *Manual de bibliotecas*. 2ª ed. Madrid [etc.]: Fundación Germán Sánchez Ruipérez; Madrid: Pirámide, 1993. 760 p. (Biblioteca del libro; 14)

DAHL, Sven (1990). *La historia del libro*. Madrid: Alianza, 1990. (Alianza Universidad; 332)

ESCOLAR, Hipólito (1993) *Historia de las bibliotecas*. Madrid: Fundación Germán Sánchez Ruipérez, 1993.

ESCOLAR, Hipólito (1990) *Historia del libro*. Madrid: Fundación Germán Sánchez Ruipérez, 1990.

ESTIVALS, Robert (1987). *La Bibliologie*. Paris: Presse Universitaire de France, 1987. 149 p. (Que sais je; 2374)

FERNÁNDEZ SÁNCHEZ, José (1983). *Historia de la bibliografía en España*. Madrid: Dirección General del Libro y Bibliotecas. Ministerio de Cultura, 1983. 329 p.

FUENTES I PUJOL, Mª Eulàlia (Ed.) (1995). *Manual de documentación periodística*. Madrid: Síntesis, 1995. 230 p. (Biblioteconomía y Documentación).

GUINCHAT, Claire; MENOU, Michel (1992). *Introducción general a las ciencias y técnicas de la información y documentación*. 2ª ed. rev. i aug. Madrid: CINDOC; Unesco, 1992. 555 p.

IFLA (1993). *Realidades y características de la IFLA: el mundo de los servicios bibliotecarios y de información*. The Hague: IFLA, 1993. 32 p.

LÓPEZ YEPES, José (Comp.) (1989). *Fundamentos de Información y Documentación*. Madrid : Eudema, 1989. 485 p. (Eudema Universidad: Manuales)

LÓPEZ YEPES, José (1995). "La influencia de Otlet en la Documentación española: aportaciones a la formación del pensamiento documentario español". Dins: *Jornadas conmemorativas del cincuentenario de Paul Otlet*. Zaragoza: Área de Biblioteconomía y Documentación de la Univesidad de Zaragoza, 1995. p. 13-38

LÓPEZ YEPES, José (Coord.) (1996). *Manual de Información y Documentación*. Madrid: Pirámide, 1996. 541 p.

LÓPEZ YEPES, José; ROS GARCÍA, Juan (1993). *¿Qué es documentación?: teoría e historia del concepto en España*. Madrid: Síntesis. 157 p. (Biblioteconomía y Documentación).

MAGÁN WALZ, José A. (1995) *Tratado básico de biblioteconomía*, 1995. Madrid: Complutense, 1995.

MALCLÈS, Louise Noëlle (1967). *La bibliografía*. 2ª ed. Buenos Aires: Eudeba, 1967. 134 p.

MARTÍNEZ DE SOUSA, José (1989). *Diccionario de bibliología y ciencias afines*. Madrid: Fundación Germán Sánchez Ruipérez, 1989. 872 p. (Biblioteca del libro)

MILLARES CARLO, A. (1985). *Introducción a la historia del libro y de las bibliotecas*. -- • • México: ICE, 1985.

MOLINA CAMPOS, Enrique (1995). *Teoría de la biblioteconomía*. Granada: Universidad, 1995. 280 p.

MOREIRO, José Antonio (1990). *Introducción bibliográfica y conceptual al estudio evolutivo de la documentación*. Barcelona: PPU, 1990.

PENSATO, Rino (1994). *Curso de bibliografía: guía para la compilación y uso de repertorios bibliográficos*. Gijón: Trea, 1994. 207 p. (Biblioteconomía y administración cultural; 4).

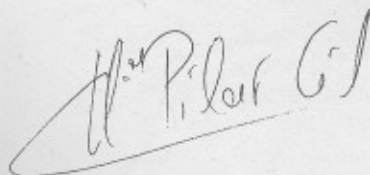
ROBINSON, Anthony Meredith Lewin (1992). *Introducción a la bibliografía: guía práctica para trabajos de descripción y compilación*. 4ª ed. Madrid: Fundación Germán Sánchez Ruipérez; Pirámide, 1992. 162 p. (Biblioteca del libro).

SIMÓN DÍAZ, José (1971). *La bibliografía: conceptos y aplicaciones*. Barcelona: Planeta, 1971.

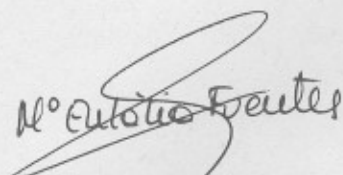
TERRADA, M.L.; PIÑERO LÓPEZ, J.M. (1980) "Historia del concepto de documentación". Dins: *Documentación de las Ciencias de la Información*. Madrid, 1980. p. 229-248.

TORRES RAMÍREZ, Isabel de (1990). *Bibliografía. La palabra y el concepto*. Granada: Universidad de Granada, 1990. 122 p. (Biblioteconomía y Documentación; 101).

TORRES RAMÍREZ, Isabel de (1996). *Qué es la bibliografía: Introducción para estudiantes de Biblioteconomía y Documentación*. Granada: Universidad de Granada, 1996. 227 p. (Monográfica, Biblioteconomía y Documentación).

Pilar CID LEAL
Cap Unitat Filologia Catalana

Ma. Eulàlia FUENTES i PUJOL
Coordinadora Titulació de
Documentació